

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony;
za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 30 halerczy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
rocznie 30 K — h rocznie 36 K — h
kwartalnie 7 „ 50 „ kwartalnie 9 „
miesięcznie 2 „ 50 „ miesięcznie 3 „
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — w innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjański 1. 7.
Telefonu Nr. 151.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halerczy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce Nadesłane 40 halerczy.
Drobne ogłoszenia po 3 halerczy za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halerczy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inną prywatną komunikaty po Kronice za jeden wiersz petitowy 60 halerczy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: na prowincji:
poranny . . . 8 halerczy poranny . . . 10 halerczy
popołudniowy . 4 halerczy popołudniowy . 5 halerczy

Czas odnowić przedpłatę na Dziennik Polski

który wychodzi 2 razy dziennie

PRENUMERATA za dwa wydania dziennie wynosi miesięcznie:

we Lwowie 2 korony
(za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 30 hal.)

na prowincji 2 kor. 50 hal.
(z dwurazową przesyłką 3 kor.)

Przy Dzienniku Polskim prenumerować można

BLUSZCZ

najlepsze piasek lustr. dla kobiet, z dodatkami mod. najświeższych i tablic krojów.

BLUSZCZ kosztuje kwartalnie:

we Lwowie 2 korony
na prowincji 2 kor. 50 hal.

Wybór prezydenta.

Lwów, 5 lipca.

W dniu jutrzejszym zbierze się Rada miejska, celem dokonania wyboru prezydenta miasta. Chwila to w życiu naszego grodu ważna i poważna, do osoby bowiem stojącej na czele, w wielkiej mierze zależą żywotne interesy miasta i jego mieszkańców.

Nie dziw też, że od chwili dokonania wyboru Rady, interesowano się żywo tą sprawą i omawiano ją w najszerszych kołach. Nie dziw też więcej, że obecny skład rady jest taki, iż niewielu tylko kandydatów jest możliwych. Wymieniano nazwiska dra Dulebą, dra Głabińskiego, dra Dylewskiego i p. Michalskiego. Dr. Duleba Władysław miałby niewątpliwie szanse, ale jego stanowisko w Kole polskim jest tego rodzaju, że z wielką tylko trudnością dałby się tam zastąpić. Byłoby wprost szkodliwym w dzisiejszej sytuacji dla Kole polskiego we Wiedniu, gdyby z utępieniem dra Dulebą stanęła na porządku dziennym sprawa wyboru wiceprezesa z ramienia tzw. lewicy.

Dr. Duleba cieszy się ogólną sympatią i na swem stanowisku odpowiada wszelkim możliwym warunkom; mógłby więc przyjąć godność prezydenta tylko z zatrzymaniem mandatu poselskiego. Dr. Duleba nie myśli jednak o tem i jak to stanowczo oświadczył, kandydatura jego postawiona została bez wszelkiego jego udziału, a nawet wbrew jego woli. Zupełnie zaś wykluczeniem jest, ażeby dr. Duleba ubiegał się o prezydenturę na zasadzie programu opozycji. PP. dr. Głabiński i dr. Dylewski oświadczyli, że nie przyjmą godności prezydenta, z powodów osobistych, zostaje więc kandydatura p. Michalskiego.

Wytrwały znawca stosunków miejskich, zasiadający ćwierć wieku w radzie, p. Michalski był w ustach wszystkich jako pierwszy kandydat na stanowisko prezydenta. Miasto pragnie mieć na swem czele gospodarza w całym tego słowa znaczeniu, który mniej zajmowałby się zagadnieniami polityki,

a więcej codziennymi, życiowymi sprawami miasta i jego interesów.

Dwudziestopięcioletnia przeszła działalność p. Michalskiego na stanowisku radnego, pierwszego delegata, prezesa sekcji budowniczej, wiceprezydenta drugiego, a następnie pierwszego, działalność, w ciągu której z prostego szeregowca urosł na jednego z wodzów, zjednała mu umysły i serca olbrzymiej części obywateli naszego grodu. Związany z Lwowem i jego przyszłością, nie wybiegając ambicją poza jego mury, gorący orędownik spraw miejskich i wytrwały ich znawca, jest najwłaściwszym kandydatem na rządcę i gospodarza Lwowa. Przytem ma dar łatwego orjentowania się w sytuacjach czasem bardzo drażliwych, dar, tak potrzebny prezydentowi miasta. Nie dawniej, jak przed kilku dniami, rozumna jego interwencja przeszkodziła strejkowi robotników budowlanych, który mógł się stać dla miasta źródłem wielu nieprzyjemności; interwencja ta była tak pomyślna, że obie strony najzupełniej były z niej zadowolone i wyraziły mu swą wdzięczność.

Z tem wszystkim p. Michalski nie wypowiedział ostatniego słowa w sprawie swej kandydatury. Zupełnie zadowolony ze swego dotychczasowego stanowiska, chętnie by użyczał towarzyszem swej pracy człowiekowi, któremu można by powierzyć losy miasta z całym spokojem. Ocenia on sytuację, trafia i powody jego wahania się są zupełnie naturalne i słuszne.

Sytuacja jednak dzisiejsza, po nieudanych różnych rokowaniach, jest tego rodzaju, że jedynym możliwym kandydatem obecnie jest p. Michalski i nie wątpimy, że posłuszny woli wyborców, ofiarowany mandat przyjmie.

Ze mandat ten nie zaszczytem, ale ofiarą będzie — to pewna! Jesteśmy jednak głęboko przekonani, że ten mieszczanin lwowski, rękodzielnik, który własną pracą, zasługą i rozumem zajął jedno z pierwszych stanowisk w mieście i kraju, wybrany gospodarzem miasta, spełni nadzieje, z wyborem jego związane.

Agitacja za wojną.

Lwów, 5 lipca.

Sądząc z doniesień biur korespondencyjnych i korespondentów pism zachodnioeuropejskich, zdawałoby się, że Rosja cała, jak długa i szeroka, stoi w ogniu rewolucji, nie ma zaś ani jednego poddanego Białego Czar, któryby nie pragnął jak najrychlejszego zawarcia pokoju z Japonią i nadania konstytucji.

Tymczasem, rzecz ma się nieco inaczej, a mianowicie, o ile kresy Rosji i Petersburga są istotnie rewolucyjnie objęte, a cała rosyjska prasa liberalna przebiega o pokój i o konstytucję za wszelką cenę, o tyle w guberniach rdzennie rosyjskich panuje zupełny, zaś rosyjska prasa konserwatywna, klerkalna i nacjonalistyczna, zajmuje wobec konstytucji obojętne lub nawet wrogo stanowisko, a o zawarciu pokoju z Japonią nie słyszy nie chce.

Jeśli zaś weźmiemy jeszcze pod uwagę opór sfer dworskich przeciw reformom i zakłóceniu nieszczęśliwej wojny, przyjdzie musimy do przekonania, że bądź co bądź, istnieć musi jeszcze w Rosji jakieś poważne stronnictwo, na którym car i jego najbliżsi oprzeć się i przy którego pomocy silić kramole mają nadzieję.

Tak też i teraz, pomimo dołatujących z Waszyngtonu dźwięków pokojowej furiarki,

agitacja za dalszym prowadzeniem wojny, odbywa się w Rosji na wielką skalę. Pisma nacjonalistyczne umieszczają na ten temat codziennie płomienne artykuły, zaś w rubryce telegramów znajdujemy tam ze wszystkich stron kraju nadsyłane doniesienia o manifestacjach ludności na rzecz wojny. Tak np. w ostatnim numerze ogłoszono Nowoje Wremia telegram z Stawropola, tak charakterystycznej treści, że go tu, jako typowy wzór tego rodzaju telegramów, dosłownie przytoczyć sobie pozwolimy.

Telegram ów brzmi:
„My mieszkańcy północnego Kaukazu, nie chcemy upokarzającego pokoju. Nie chcemy płacić haraku jakimś tam mikadowi. My posiadamy w carze rodzinnego ojca, dla którego gotowiśmy poświęcić nas samych, nasze żony, dzieci i nasz majątek, aby tylko zwyciężyć Japończyków. Sądźmy, że cała Rosja jest tego samego zdania. O pokój nie powinno być ani mowy. O pokój mogą mówić tylko żydzi. Dla nas, Rosjan, nie droższym być nie może, jak cześć naszego ojca — cara”.

(Następują liczne podpisy).
Tego rodzaju lojalne manifestacje rosyjskiej ludności, przypisać należy w pierwszym rzędzie z góry zapewne inspirowanej działalności prawosławnego duchowieństwa. Przed tygodniem urządzono w Moskwie wspaniałą procesję po mieście, poczem nastąpiło w Uspiejskiej katedrze uroczyste nabożeństwo na intencję zwycięstwa nad „poganami”. Metropolita Włodzimierz skorzystał z tej sposobności, by na kazaniu rzucić gromy nie tylko na zewnętrznych, ale i na wewnętrznych nieprzyjaciół Rosji. „Rosja — powiedział on między innemi — zawdzięcza swoje nieszczęścia ludziom, którzy idąc śladami Europy zachodniej, prastarymi filarami państwa, tronem i ołtarzem wstrząsnąć usiłują.”

Wreszcie, sam car Mikołaj zdradził się wcale niedwuznacznie, w którą stronę zwracają się jego osobiste zapatrywania. Milczy on zupełnie na wiernopoddane adresy nadsyłane mu z wyrazami odpowiednich życzeń przez zwolenników pokoju, natomiast na telegramie kurskiej szlachty „raczył najmiłościwiej” napisać własną ręką: „Sejchcie kurskiej dziękuję serdecznie za patriotyczne jej uczucia.” Zaś „najpoddany” telegram tej szlachty do cara, brzmiał wedle Prawit. Wiestnika jak następuje:

„Wielki carze: Tronowi i samodzielnemu oddana szlachta kurska dowiedziała się, że tak wewnątrz kraju, jak i zagranicą podnoszą się głosy, domagające się niezwłocznego zawarcia pokoju. Wobec tego błagamy cię o carze, byś wszystkiemi, niewyczerpanemi dotychczas siłami Rosji, wojnę dalej prowadził” itd.

Komentarz do tych obustronnych wyznań, szlachty i cara, zjawia się rychło: W okręgach wojskowych petersburskich, moskiewskich, kijowskich i odeskich, rozpisano mobilizację.

A być może także, że cała ta wojowniczość rosyjskiego ludu jest sztuczną, fabrykowaną przez organa rządowe w tym specjalnym celu, by wieściami o wojowniczym usposobieniu w rdzennej Rosji, wytargować lepsze warunki pokoju u Japonii i wpłynąć uspokajająco na zachodnio-europejskie giełdy, które na serjo już liczą się z ewentualnością rozsypania się rosyjskiego kolosa.

Po wyborach w Holandji.

W dniu 28 zm. odbyły się w Holandji wybory uzupełniające 40 posłów do parlamentu. Z artykułu, któryśmy przed paru dniami sprawie tej poświęcili, wiedzają czytelnicy, na jakim tle i wśród jakich warunków odbywały się ostatnie wybory w Holandji, a więc tak wybory główne, jak i uzupełniające. Stanęły przeciwko sobie do walki o hegemonję dwa wręcz sobie przeciwne i wrogie kierunki: chrześcijański pod wodzą dra Kuypera i antychrześcijański pod wodzą liberałów i zbratanych z nimi socjalistów. Walka była zacięta. Stronnictwa antychrześcijańskie najrozmaitszych odcieni politycznych i społecznych, do niedawna jeszcze zwalczające się wzajemnie, podały sobie tym razem ręce i rzuciły się wspólnie w wir gwałtownej agitacji wyborczej, pod hasłem: „Precz z gabinetem dra Kuypera!” Wspólnym ich usiłowaniami udało się istotnie dopiąć celu, dzięki bowiem zdobytym podczas wyborów uzupełniających mandatom poselskim, lewica opozycyjna ma teraz na swoje usługi 52 głosów, podczas, gdy dotychczasowa większość rządowa dra Kuypera zmalała do cyfry 48 głosów, czyli, że jest o cztery głosy w mniejszości.

Takiego wyniku nikt zgola się nie spodziewał. Wiedzieliśmy wprawdzie z góry, że wybory uzupełniające pozbawia stronnictwo dra Kuypera kilku mandatów, ale absolutnie nie przypuszczano nawet, aby zakończyły się one tak ciężką porażką dla rządu. Przynajmniej nie zapowiadał wyniku takiego rezultat wyborów głównych z dnia 16 zm., podczas których, mimo szalonej agitacji, przeciwnicy gabinetu dra Kuypera zdołali pozyskać dla siebie zaledwie dwa nowe mandaty. Jeżeli zatem wybory główne tak tylko dały rezultat, to czyż mógł kto przypuszczać, aby wybory uzupełniające przyniosły tak wielką klęskę rządowi.

Tymczasem tak się właśnie stało. Głównie zaważył tu na szali kartel liberałów z socjalistami. Obie te partie, dawniej wrogie sobie, teraz zjednoczyły się ze sobą w wspólnej akcji przeciw gabinetowi dra Kuypera i wzięły sobie podczas wyborów popieraty. Najlepiej na tem przyzermu wyszli sami socjaliści, bo gdy przy wyborach głównych wszyscy ich kandydaci porzeczali z kresem, teraz, podczas wyborów uzupełniających, a jedynie dzięki poparciu liberałów, zdobyli aż siedem mandatów poselskich. Z drugiej znowu strony, także i liberali zawdzięczają poparcie socjalistów kilka nowych mandatów. Ogółem rozporządzają teraz opozycyjni czterema głosami większości nad partią rządową i mają po swojej stronie 23 zjednoczonych liberałów, 11 staroliberalów, tyluż wolnomyślnych — demokratów i 7 socjalistów. Partia przeciwna dra Kuypera natomiast liczy 25 ultramontanów, 15 antirewucjonalistów i 8 reprezentantów stronnictwa chrześcijańsko-historycznego, czyli że pierwsi zostali w dotychczasowej liczbie, drudzy stracili na korzyść lewicy 9 mandatów, a ostatni jeden mandat.

Ten niespodziewany przez nikogo rezultat wyboru, sprawił w całej Holandji ogromne wrażenie, bo następstwem jego będzie ustąpienie gabinetu dra Kuypera. Podobno nawet dr. Kuypers przedłożył już dyniście swego gabinetu, ale decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła. Jakim będzie przyszły gabinet, nie jeszcze o tem wiadomo. Prawdopodobnie jednak, nie wejdą do niego sami tylko opozycjoniści, bo, pomimo nawet uzyskanej

przez nich większości w Izbie drugiej, deputowanych, stronnictwa chrześcijańskie, licząc w to członków Izby pierwszej, mają zawsze po swojej stronie większość. Mówią też, że przyszły gabinet będzie mieszanym, a gdyby nie udało się go utworzyć, to wtedy przyszedłoby do władzy gabinet czysto urzędniczy.

Podatek ogniowy.

Referat dra Alfreda Zgórskiego.

II. Przysnajemy, — mówi dr. Zgórski w swoim referacie — że przewalanie ciężaru utrzymania obrony pożarnej w kraju na tych, którzy domy swe od ognia asekurują, a zwolnienie od tego ciężaru mniej przeczornych, nie asekurujących swych domostw, jest ostatecznie niesprawiedliwością, którą usunąć zdoła jedynie ustawa o przymusowej asekuracji, o co się także Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych stale upomina. Gdy jednak sprawa ta nie należy do ustawodawstwa krajowego, a na rozwiązanie jej przez ustawodawstwo państwowe najmniej nasz kraj, najbardziej kłęką pożaru nawiedzany, czekać może — przeto należy w inny sposób postarać się o fundusze na odpowiednią organizację obrony pożarnej, która w wysokim stopniu niebezpieczeństwo ognia ogranicza.

Biorąc przykład, jak stan przemysłowo-kupiecki przez autonomiczne dodatki do podatku zarobkowego bez zbytniego obciążenia podatujących zdołał dostatecznie zdobyć fundusze na swoją organizację w libach handlowych i przemysłowych — zwraca Związek uwagę Wydziału krajowego na podatek domowo-klasowy i domowo-czynszowy.

Drobny dodatek autonomiczny do tych podatków nie obciąża zbyt ciężko właścicieli domostw, a ciężar utrzymania obrony pożarnej dotknie równomiernie wszystkich właścicieli realności domowych.

Czysty przypis w r. 1904 państwowego podatku domowo-klasowego wynosił

koron 3,107 000 —
zaś domowo-czynszowy . 5 587 000 —

Razem koron 8 694 000 —

od czego dodatek na obronę pożarną w wysokości 2% wyniósłby

koron 173 880 — rocznie

t. j. sumę, której użycie na cele organizacji obrony pożarnej przyniosłoby już efekt poważny.

Krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych uprasza Wydział krajowy o ponowne wniesienie do Wysokiego Sejmu, sprawy zdobycia funduszu na organizację obrony pożarnej w kraju, pozwala sobie projekt powyższy poddać światłej rozprawie Wydziału krajowego — a w każdym razie prosi o wniesienie takiego projektu do Wysokiego Sejmu, którego efekt pieniężny zbliżyłby się do rocznej cyfry około 200.000 k., gdyż efekt projektu z r. 1904 k. 25 758 jest wobec zaniedbania naszego kraju na polu obrony pożarnej, wobec wielkości naszego kraju i wobec niezasobności, a często i nieprzeprzeczności i nie troskliwości naszych gmin o najważniejsze nieraz interesy publiczne — wręcz niedostateczny.

Ogniska rewolucji.

Poniżej podajemy niektóre szczegóły o zajmujących obecnie uwagę całego świata trzech miastach rosyjskich, ogniskach rewolucyjnego ruchu w marymarce rosyjskiej, a mianowicie: Odessie, Kronsztadzie i Libawie.

Pierwsze z nich, Odessa, największa rosyjska emporja handlowa nad morzem,

KAZIMIERZ GLINSKI.
ZYNDRAMOWIE.

KASZTELANOWA.

Zyndram!...

JULJA.

Ochroniłam go od wszystkiego, coby niezdrzewi marzeniami fantazję jego pobudzić mogło; wzmochniłam siłę mięśni, odsunęłam zła wiarę w duchy i upiory; ni razu nie miał gorączką spalonych ust. A strzegłam go, matko! jak oka w głowie od wpływów twoich, od twoich słówek i półsłówek, nie domówień i spojrzeń. Z bolem to mówię, matko! Z bolem — ale bałam się ciebie, ciebie — ducha przeszłości strasznej.

KASZTELANOWA.

Bałaś się mnie, chroniłaś od wpływów moich! Przecz powiedziałam ci, zadość twojej i Marka woli czyniąc, że usunę się od wychowania wnuka mojego, zaprę się przyszłości — terazniejszości — przyszłości... Czy nie dotrzymałam słowa? — Byłam głucha — niema — ślepa...

MAREK.

Prawda, matko!... (do Julji) — Przysnaj, że tak!

JULJA.

Prawda!... byłaś głucha — niema — ślepa...

KASZTELANOWA.

Oddałam wam wszystko: dobra i klejnoty, szable po ojcach pozostałe, portrety ich i konfekty. Dobra i klejnoty zostawiłcie, szable i portrety usunęliście z tych ścian, by nie wywoływały obłędu; do tamtych... komnat... zaparliście drzwi... Cóż jeszcze chcecie?... W testamentach nic już wam nie zapiszę.

MAREK (nieśmiało).

Matko!

JULJA (z błaganem).

Matko!...

KASZTELANOWA.

Cóż w rodzaju prośby?

MAREK.

Zostawiłaś jakieś jedno, tajemnicze słowo przy sobie.

KASZTELANOWA.

Klejnot rodowy, talizman — i tygo wam nie oddam!... a prawo do wypowiedzenia go w chwili stosownej kupiłam od was milczącym grobowcem, niepotracaniem prochów, Schultzo i Voittout zostawieniem wychowania wnuka mojego... Zapłaciłam wam drogę... może potępieniem duszy własnej!

MAREK (biorąc jej rękę).

Ty cierpisz, matko!

KASZTELANOWA.

Bądźcie szczęśliwi!...

JULJA.

Jak ty pობладіłaś!

KASZTELANOWA.

Bądźcie zbawieni!...

JULJA.

O zbawieniu mówisz, a potępienia myśli masz w duszy...

MAREK.

Mówisz o szczęściu, a trwożysz słowem tajemniczem...

KASZTELANOWA.

Używacie go codziennie, a strachu nie wzbudza w was... Krótkie, zwyczajne słowo, z trzech głosek składające się tylko.

JULJA.

Matko!...

MAREK.

Zostaw, bratowo!... Starość jest często do dzieciństwa podobna... Lubi zagadki.

KASZTELANOWA.

Wybacz, księżę dobrodzieju, że bawimy ciebie obojętną, codzienną kłótnią rodzinną... Ale — może syn mój opowiadał ci o tym obłędzie, jak mówi synowa moja.

Ks. PIOTR.

Tak, mościa dobrodzieju!

KASZTELANOWA.

I prosił o tajemnicę...

Ks. PIOTR.

Przyzwyczajeni do niej jesteście.

KASZTELANOWA (jakby d. s.).

Tajemnica — przed wami moim!

Ks. PIOTR.

Może i lepiej, pani dobrodzieju, może i lepiej, może zupełnie dobrze, że pył zapominania przykryje przeszłość. Wnuk twój nie będzie wiedział o grzechu popełnionym; zjawisko, które jest grą zmysłów rozbudzi, nie pojawi się już, a jeżeli przyjdzie, żadnego wstrząsającego wrażenia nie wywoła. Wnuk twój, pani dobrodzieju, będzie zdrow na umyśle i ciele; żadna twarz obłąkana z tych opróżnionych ścian nie wyjrzy ku niemu, otoczy się innymi ludźmi, zmieni pogląd na świat i życie, rozpocznie... że tak rzekę — nowe życie; a gdy podrośnie i wstąpi w święty stan małżeński, spłodzi pokolenie, którego nie będą trapiły wizje gorączkowe. I oto dom twój rozdzieli się w synach i córkach... że tak rzekę — zupełnie zdrowych i... że tak rzekę — zupełnie szczęśliwych; nawet wspomnienie o tobie, pani, snu im nie zamęci, bo zdrowe wątroby i zdrowe żołądki mieć będą...

MAREK.

Księżę Piotrze!...

KASZTELANOWA.

Być może, być może... ale to będzie ród — wyrodzony... (Po chwili). Ile lat sobie liczycie, księżę proboszczu?

Ks. PIOTR.

Ósmy dziesiątek kresu już swojego dobiega.

KASZTELANOWA.

Wiele musieliście opuścić grzechów śmiertelnych w swym życiu.

Ks. PIOTR.

Spowiadam pod łaską...

KASZTELANOWA.

Czy odpuścisz nasz grzech... bez pokuty?... (Ksiądz milczy — kasztelanowa, jakby do siebie). Pamięci nie ma... spowiedzi nie ma — potępienie wieczyste!...

JULJA (powstając szybko).

Dosyć już, matko — dosyć!... dosyć już, jedno i to samo w kółko i w kółko powtarzać. To oszaleć można — oszaleć!

KASZTELANOWA.

Czy wnuk mój nadchodzi, że tak podniósł głos?

JULJA.

Może echo od ścian tych się odbiło i wpaść do jego słuchu. Znaczenia wyrazów nie rozumie, ale, jako zagadka nie rozwiązana, pytanie w głębi duszy jego zapadnie i pytać będzie.

KASZTELANOWA.

Kogo?... bo ja nic nie powiem...

JULJA (gorączkowo).

Powietrza, ziemi, lasów, wierzby płaczącej, zdroju w dolinie...

KASZTELANOWA.

Czy go nigdy nie poprowadzisz na cmentarz?

JULJA.

Matko!

KASZTELANOWA.

Spal świat!... a wtedy uchronisz syna swojego od wołań zaklętych.

(Wchodzi Grzegorz z dwoma świecznikami).

(Dokończenie nastąpi).

Płótna, szyfony, obrusy, serwetki, ręczniki, chusteczki, ścierki

w olbrzymim wyborze najtaniej sprzedają

KUSZCZAK & ZUBIK

istnieje dopiero od 110 lat. Założył je w r. 1794, na rozkaz carycy Katarzyny, admirał de Ribas na miejscu zdobytej przez Rosjan forteczki tureckiej Hadzibej. Zaraz w pierwszym roku istnienia nowego miasta położono kamień węgielny pod sobór prawosławny, który do dnia dzisiejszego jest cerkwią katedralną. Już w r. 1811, a więc w 16 lat po założeniu, Odessa, dzięki korzystnemu położeniu swemu, liczyła 25.000 mieszkańców. Gubernatorem miasta był wówczas Francuz, ksiądz Richelieu, który umiał wyzyskać wszelkie warunki terenowe, aby zamienić nowe miasto także na jedno z najokazalszych w Rosji. W roku 1852 liczba mieszkańców wynosiła 97.000, w 1867 roku 122.000, w 1892 r. 345.000, obecnie liczy około 400.000 mieszkańców. W r. 1892 było w mieście 196.000 prawosławnych, 20.000 katolików (wylączone prawie Polaków), 8.000 ewangelików i 113 tysięcy żydów. Obcych poddanych przebywało w tym roku około 25.000.

Jest to przedewszystkiem miasto handlowe, port wywozowy dla zboża i cukru z południowej Rosji. Wartość przywozu i wywozu osiągnęła w r. 1893 kwotę 130.000.000. W ostatnich latach powstał tam także znaczny wielki przemysł. Obok 20 wielkich młynów parowych, istnieją: ogromna rafineria cukru, 4 browary, 10 fabryk zapalek, 12 leżarni żelaza, 6 fabryk maszyn rolniczych i drutu, 3 fabryki chemiczne i wiele innych. Odessa posiada uniwersytet z 80 docentami i 500 słuchaczami, 4 gimnazja i kilka różnych szkół średnich, wielki i piękny teatr, oraz piękne parki i plantacje. W okolicy są znane kąpiele morskie Langeron, Fontana i kolonia niemiecka Lustdorf. W r. 1854 bombardowała miasto flota angielsko-francuska, w roku 1877 blokadowała je flota turecka. Miasto ma wygląd zupełnie europejski. Port jego jest jednym z najlepszych nad morzem Czarnym.

Kronsztadt jest, podobnie jak Odessa, miastem stosunkowo nowym. Główna jego część, obejmująca rozległe gmachy, warsztaty i magazyny admiralicy, założona została dopiero w roku 1785. Dziś liczy Kronsztadt wraz z załogą 85.000 mieszkańców i tworzy osobny okręg wojskowy gubernialny. Położony na wschodnim wybrzeżu wyspy Kotlin, oddalony 40 kilometrów od Petersburga, posiada ogromne porty, wojenny i handlowy, z których drugi pomieścić może do 1000 okrętów. Oba otoczone są pięknymi promenadami. Od strony Bałtyku, a raczej zatoki botnickiej bronią portów i miasta wielkie forty i kilkunastokrotnie szkielety i reduty ziemne. Twórcą fortecy Kronsztadzkiej był Piotr Wielki. Dziś jest to także główny port handlowy Petersburga.

Libawa, położona na wąskim piaszczystym przemyku, oddzielającym jezioro libawskie od Bałtyku, liczy 75.000 mieszkańców, przeważnie Niemców i Łotyszów. Mimo północnego położenia, stary port libawski zamraża tylko podczas wyjątkowo silnych mrozów i ta okoliczność głównie skłoniła rząd rosyjski do założenia tu także portu wojennego, który otrzymał nazwę „portu Aleksandra III”. Ruch okrętów w porcie handlowym Libawy jest bardzo ożywiony. W ostatnim roku przybyło tam i odpłynęło około 2.300 okrętów; dowóz towarów z zagranicy osiągnął w ostatnich latach wartości 27 milionów rubli, wartość wywozu wynosiła 62 milionów rubli. Libawa połączona jest regularną komunikacją parowców z Rygą, Królewcem, Szczecinem, Lubeką, Hamburgiem, Petersburgiem i Odessą. Miasto słynie jako miejsce kąpielowe, w pobliżu znajdują się także źródła siarczane, również bardzo uczęszczane.

Od wydawnictwa

Doszło do naszej wiadomości, że niektóre osoby interesowane są przekonania, iż drukarnia „Dziennika polskiego” stanowi część integralną naszego wydawnictwa. Otóż oświadczamy, że rzeczona drukarnia „Dziennika polskiego” z naszym wydawnictwem nie ma nic wspólnego, które to wydawnictwo posiada od lat własną drukarnię pod firmą: „Drukarnia M. Schmitta i Spki, w niej się też *Dziennik Polski* drukuje i zakład ten wykonuje wszelkie inne drukarskie roboty.

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego”.

KRONIKA

Dziękuję lwowski.

Sroda, 5 lipca.

Na politechnice (sala fizyki): Zgromadzenie

Ost. Bar.

Z obcych niw.

(Księżna de Lieven w polityce i życiu. — Pani Récamier i jej przyjacieli. — Pamiętnik bar. Montet. — Wspomnienia p. — Ostatni pan Lotaryngii. — Etnograficzno-historyczne prace arcyks. Ludwika Salwatora).

Miał on swych inżynierów, architektów, cyzelierów, rzeźbiarzy i malarzy: opracowywał z nimi plany, sam dozorował roboty, interesował się każdym drobiazgiem. Oprócz tego żywo obchodziło go dola pracujących ludu, z którym chętnie i często się stykał. Gość był u niego zawsze mile widziany, a nie brakło ich, bo po polsku gościnnie, był po francusku wykwinny. Z licznych opisów rozmaitych ówczesnych łakotniów i pieczętniary wynika, że w całej Europie nie było tak wspaniałych przyjęć, jak na dworze lotaryngim. Zastawy zwłazszcza imponowały pomysłowością i bogactwem. Ci sami artyści, którzy tworzyli wspaniałe budowle, robili projekty ubrania stołu, szklawolali formę, jaką pod okoną wprawnych kucharzy miały przybrać późniejsi paszety, cukierki, wyroby, różne ciasteczki i marmolady. Podano raz na stół paszetę w formie świątyni nad jeziorem, w którym znajdowała się Leda z łabędziem, otoczona sztucznym wodotryskiem;

tygodniowe członków Towarzystwa politechnicznego. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W Muzeum przemysłowym: Wystawa koszykarska. Od godziny 9 rano do 2 popołudniu. Muzeum przemysłowe m. otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu. Na placu powstawałymi: „Panorama racławicka”. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz. Sroda (5): Filomeny. Prokopa. — (22): Jewsewja. Wschód słońca o godzinie 4 minut 13, zachód o godzinie 7 minut 55.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota: +18° R. Pogoda.

Wiedeń. (Tel. wł.). Wiedeńska stacja meteorologiczna zapowiada na dziś, środę: w Galicji wschodniej, na Bukowinie i w Galicji zachodniej: Pogoda piękna, bardzo ciepło, skłonność do burzy.

Wiadomości osobiste.

Arcyksiążę Rainer przybył do Przemysła, gdzie dokonał inspekcji obrony krajowej. Arcyksiążę zabawi w Galicji do 6 bm., poczem uda się na Morawy.

Z Politechniki. P. Jakób Szmegiel, rodem z Tarnopola, złożył na wydziale inżynierii tutejszej Politechniki drugi egzamin państwowy.

Egzamin z rachunkowości państwowej złożył przed komisją egzaminacyjną w namiestnictwie pp.: Kamila Michowska, Olga Dyńska, Albina Worliczekówna i Dobromira Piechowska (z odnaczeniem).

Strach ma wielki oczy. Kilkunastoletni Władysław Czerniecki, postanowił odebrać sobie życie. Dowiedziawszy się o tem matka jego, Stefania Kleindienstowa, sprzedając pieczywo w sklepie przy ul. Krakowskiej pod 17, postanowiła za wszelką cenę przeszkodzić wykonaniu tego zamiaru. Korzystając, iż syn znajduje się w domu, zdecydowała się odebrać mu rewolwer, który nosił przy sobie. Lecz Czerniecki nie chciał dobrowolnie oddać broni, wybuchła więc między nimi bójka, która dała powód pogłosce, że syn chce matkę zastrzelić. Dowiedziawszy się o tem władza bezpieczeństwa. Czernieckiego wraz z matką przysławiono na inspekcję policji, skąd po wyjaśnieniach puszczono na wolność niedoszłego samobójcę. Jednakowoż rewolwer skonfiskowano mu.

Z zakładu „Dzieciątka Jezus” zbiegła przedwcześnie Adolfiną Bayerówna, pięcioletnia ciotka, blondyna.

Wzięta się na sposób. Rozalja Kobakowa, pracownica w pralni Apolonii Spitznerowej przy ul. Sobieskiego pod 16, wydłona przez swą pracodawczynię, zabrała bez jej wiedzy większą partię bielizny do prania i jej ze stałych klientek pralni, oświadczając, iż zabraną bieliznę zwróci wówczas, gdy przyjęta zostanie napowrót do roboty.

Wydalił się. Wczoraj o godzinie dziewiętej wieczorem wydalili się z domu rodziców 4 letni synek Józefa Błażyła, majstra szewskiego, mieszczącego przy ul. Szeptyckich pod 1. 48. Chłopczyzna ubrany był w jasną sukienkę i złotą buclik.

Kabalarzka w kozie. Żołnierz policyjny, pełniący służbę w ul. Serbskiej, aresztował wczoraj Zofję Błażównę, która, pochwytywszy przechodzącą ulicą Marię Kosińską za rękę, wciągnęła ją przemocą do pobliskiego szynku, gdzie zażądała nasamprzód 20 halerczy, poczem poczęła Kosińską wyklądać kabale. Kosińska uległa jej bezwiednie z obawy, że kabalarzka była pijaną. Celem wytrzeźwienia oddano Błażównę do aresztów policyjnych.

Zaginiona dziewczyna. 15-letnia Basia Steinberg z Ożonki, bawiąc w towarzystwie swej babki, Sary Nussdorff, po raz pierwszy we Lwowie, zgubiła się jej przed trzema dniami na ulicy.

Utonięcie. W Wiśle, obok klasztoru PP. Norbertanek na Zwierzycu w Krakowie, utonął w sobotę w czasie kąpiei Kamil Zgorzelski, uczeń seminarium nauczycielskiego.

Z naszych zdrojowisk. Lista gości zdrowych, umieszczona w nrze 6 *Krynicy* z dnia 2 lipca, wykazuje, że do dnia 28 czerwca przybyło do Krynicy 1713 osób (1218 rodzin).

Cholera. Do szpitala w Radomiu przewieziono chorego z objawami, budzącymi podejrzenie cholery. Chory zmarł.

Operator dr. Zenon Leśko, mieszka obecnie przy ul. Bielewskiego 1. 6 (róg ulicy Stenkiwicz, dawniej Krętej) naprzeciw tylniej brzoj pasażu Mikolasza.

Dziś do nasze łubia BALASSA mleko ogórkowe? Ponieważ ono już po 2-3 razowym użyciu niszczy wyrzuty skóry, piegi, plamy wątrobiane, zjadły i czyny pleć białą, świeżą, młodzieńską i delikatną. Należy uważać na to, że na każdej flasce jest uwidocziona nazwa „Balassa”. Flaska 2 k., do tego prawdziwe angielskie mydło ogórkowe 1 k.

innym znów razem paszet miał formę rycerskiego zamku, z którego — ku zdziwieniu obecnych — wysoczył, odziany cały w stroje rycerski, ulubiony karzeł króla: „Bebe”.

Król psuł go i pozwalał na wszystko. Miał on w sali przyjąć swój własny miniaturowy pałacyk, w którym swą półtora-stopową osobę chował, ile razy się na kogo zagniewał. Zazwyczaj ubierał się w mundur huzara. Miał on też swój ekwipaż, zaprzęgnięty w cztery kozy, którym przejeżdżał się po parku... Lotaryngijcy kochali swego dobrego króla, a niechętna zrazu szlachta, ciągle później gościła na dworze, dając królowi liczne dowody swej miłości. Jedno tylko w nim ganiono: nie umiano zrozumieć, jak człowiek tak wykwinny mógł jeść „czerwoną kwasną zupę z bydlęcą jarzyną” (barszcz), lub używać do stołu kiszzonej kapusty i rzodkwi. Tego przebaczyć mu nie mogli!

VI.

(Etnograficzno historyczne prace arcyks. Ludwika Salwatora).

Dostojnego autora nazywał ktoś „poetą Śródziemnego morza”. Kto miał sposobność czytać jego ostatnie dzieła, przyznać musi, że ten, który go tak nazywał nie może być przezwany pochiebłą. Prace te zwróciłyby uwagę nawet wówczas, gdyby ich autor nie był członkiem książęcej rodziny. Książę Ludwik Salwator jest zamierzonym podróżnikiem: unika on przyjęć, parad i festynów, znając dokładnie kompletną ich nicość; stara

puder ogórkowy 1 k. 20, a krem ogórkowy 2 k. Dość można w każdej aptece i drogerji. Skład główny u Zygmunta Ruckera we Lwowie, F. Breyera w Przemysłu na „Bramie” i Reima i Sp. w Krakowie. 122 a.

* Zwracamy uwagę na znajdujące się na ostatniej stronie obwieszczenie licytacji na oddanie w zarząd dóbr Szutornice obejmujących przestrzeń około 960 morgów znanej z urodzajności ziemi.

* Znanu u nas magik p. Alessandro Pali bawi we Lwowie. Onegdaj bardzo liczne grono podziwiał jego nadzwyczajnie sprytnie sztuki, do których nie używa żadnych przyrządów, w salach Kasy narodowej. Około 19 bm. urządzi wycieczkę do miejsc kąpielowych a mianowicie Iwonicza, Rymanowa, Rabi, Krynicy i Zakopanego.

* Podziękowanie. Dyrekcja szkoły żeńskiej im. Stenkiwicz składa Wmu inżynierowi, Julianowi Cybulskiemu serdeczne „Bóg zapłać” za ofiarowane przy sposobności egzaminu córki 40 kor. dla ubogich uczennic szkoły.

* Bank parcelacyjny przeniósł swoje biura do domu własnego przy ul. Bratysławskiej 1. 11 a.

* Wycieczka członków Czytelni katolickiej wraz z rodzinami w celu oglądnięcia rzeźni miejskiej odbędzie się we czwartek 6 lipca. Punkt zborny budka tramwajowa na placu Gołuchowskich o godzinie pół do 6 popołudniu.

* „Skała” lwowska urządzi w niedzielę dnia 9 bm. wielki festyn ogrodowy z nader uroczalnym programem. O zmroku członkowie Stow. odegrają 2 komedie sztuki pt. Kiri—Kiri i Podelzana osoba. Początek o godzinie 4-jej popołudniu, w razie niepoody wyciecznica na salę koncertową.

* Z życia. We środę 5 lipca br. odbędzie się w lokalu „Życia” stow. pol. młod. akad. ul. Staszica 1. 8 (II p.) o godzinie pół do 8 wieczorem posiedzenie „Kółka społecznego”.

Porządek dzienny:

Dalszy ciąg dyskusji nad odczytem p. M. Kridla „O neomejanizmie”. Goście mile widziani.

Składki na cele użyteczności publicznej lub narodowej.

Zamiast wieńca na trumnie s. p. Olgi Mataszkowej złożył K. M. na przytulisko Brata Alberta 10 koron.

NOTATKI literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w środę, teatr zamknięty.

Jutro we czwartek, „Nasi najserdeczniejsi”, komedia w 4 aktach Wiktoryna Sardou.

W piątek, teatr zamknięty.

W sobotę, „Dom warjałów”, krótko-chwila w 3 aktach Karola Laufs’a.

W niedzielę, wieczorem o godzinie 7½, „Na Lyczakowie”, obraz sceniczny w 4 aktach ze śpiewami i tańcami, przez Franciszka Domnika; muzyka M. Świerzyńskiego.

„Miesiecznik Tow. szkoły ludowej”, nr. 7, za miesiąc lipiec, opuścił prasę i zawiera następujące artykuły: „W zagłębiu Ostrawsko-Morawskiem”, przez Adama Wojdłowicza; „Wyszkolenie obywatelskie w Szwajcarii”, przez dra M. Stępowskiego; „Kilka uwag z powodu wycieczek wioślarskich”, przez D. Si.; „Plac szkolny dla zabaw; Kursa wakacyjne w Krakowie; Kursa wakacyjne dla nauczycieli ludowych w Cieszyźnie; Tematy do pogadek: „Jan Zamojski”, przez K. S. Kronika; Dział sprawozdawczy T. S. L.; Przegląd krytyczny literatury bieżącej.

„Przewodnik kąpielowy”, wychodzący w Krakowie pod redakcją dra Zygmunta Wasowicza, wyszedł nr. 7 z dnia 1 lipca i zawiera szereg interesujących artykułów, jak: Kolonia letnia dla dzieci skrofulicznych w Połanie; Przyszłość Krynicy; Czego nie należy robić w czasie leczenia zdrowego i kąpielowego (nap. dr. Stanisław Lewicki); Korespondencje z Kosowa, Krynicy itd.

Odnaleziona opera. W liście, pisanym 11 stycznia r. 1859 z Rzymu, gdzie przebywał jako stypendysta rządu francuskiego, zawiadomił Bizet, autor „Carmeny”, jednego z przyjaciół, iż ukończył właśnie operę włoską. Według postanowień, obowiązujących stypendystów rządu francuskiego, operę tę w dwóch aktach, pt. „Don Procopio”, Bizet musiał posłać dyrektorowi konserwatorium paryskiego, jako dowód pracy swojej zagranicą. Od tego czasu wszelki ślad po „Don Procopio” przepadł. Dopiero niedawno archiwista Opery francuskiej, Weckerlin, przeglądając na żądanie rodziny zmarłego w r. 1871 dyrektora konserwatorium paryskiego, autora „Fra Diavola”, Aubera, papiery jego, znalazł wśród nich, złożony tam widocznie przez pomyłkę, rękopis „Don Procopia” i zażądał zwrotu jego konserwatorium paryskiemu. Tak się też stało, a wydawca paryski, Paweł de Choudens, wydał obecnie za pośrednictwem rodziny Bizeta partyturę „Don Procopia”, przeszło pół wieku leżącą w zapomnieniu. Opera ta ma być wystawiona w ciągu przyszłego sezonu zlmow go pod kierownictwem Raula Günzburga w Monte Carlo.

się natomiast poznać kraj i lud, stykając się z nim bezpośrednio, niepoznany i nieznany. Rzecz prosta, że zadanie ułatwia mu jego stanowisko, dające mu nieprzystępne dla innych środki, ale też w dziełach jego jest coś więcej, niż w zwykłych opisach podróży się spotyka. Z końcem bieżącego roku pojawiły się dwie jego prace o wyspie „Zante”, pod tymże tytułem (Nakład Henryka Mercy Syna w Pradze): pierwsza zajmując się krajem, jego okolicami i przeszłością, druga ludem. Z tą samą wiernością i dokładnością, jak w części pierwszych piórem i ołówkiem skreślił obrazy natury, zstępuje w drugiej do duszy ludu i przedstawia nam ją w ulotnych szkicach. Mówiąc o zaletach Zantiotów, podnosi autor ich specjalne uzdolnienie w różnych dziedzinach sztuki, szczególniejsze zamilowanie do retoryki i poezji. Nie piszą oni wierszy, lecz je tworzą, nie piszą zaś dlatego, że to kraina analfabetów w całym słowie znaczeniu. Ci, którzy umieją pisać, nie zawsze robią z tej umiejętności użytek; Zantjotcy są zamkniętymi plotkarzami, nigdzie nie pisuje się tylu anonimowych listów, co na Zante. Co prawda, mają one na celu tylko intrzygę, nie zaś gróźbę ludu wymuszenie. Posiadają też swój osobny kodeks. Kradzież jest obrzydliwością, wobec której zranienie człowieka jest drobnostką, złodziejka karze srodcie lud, mordercy dopomaga często do ucieczki. Wendetta kwitnie tu na dobre, a nawet rozsądni ludzie twierdzą, że jest ona niezłym hamulcem niegodziwości ludzkiej. Bogaty zbiór zwrotów, przekleństw, błogosławieństw,

Sp. Zofja z hr. Van der Nootów Kijęńska.

Niedawno doniosły pisma o zgonie w ziemi Sieradzkiej, w wieku lat 68, Zofji z hrabiów Van der Nootów Kijęńskiej.

Była to postać świetlana, wychowana i wzrosła w rycerskich tradycjach starożytności, historycznego wallońskiego rodu, a zaprawiona w niedolach życia do poświęceń i wielkiego umiłowania ludzi.

Kilku ostatnich przodków jej rodu dobrze się zasłużyło i w Polsce: Dziad zmarłej, hr. Piotr Van der Noot, przybył do Polski w r. 1770 z generałem Dumouriez i przyjął czynny udział w konfederacji barskiej. Podczas, gdy starszy brat jego, Henryk Mikolaj, znany belgijski mąż stanu, stanowiący w r. 1788 na czele stanów Brabantu, obalił austriackie rządy cesarza Józefa II, wojska jego wypędził i ogłosił niepodległość Belgii. — Piotr po konfederacji barskiej pozostał w Polsce, tu się ożenił i dał krajowi dwóch synów: Konstantego i Tadeusza, urodzonych w Galicji.

Konstanty, stryj śp. Kijęńskiej, jako oficer pułku szwoleżerów gwardji Napoleona I, z chwilą dekretu jego w r. 1807, odbył z pułkiem kolejno kampanie w Pruszech, Hiszpanji, Niemczech i Rosji (1812—1813 r.), a wszedł do organizacji wojska polskiego w r. 1814, gdy gen. Dąbrowski otrzymał polecenie ułożenia listy generałów i oficerów. W r. 1816 widziemy hr. Konstantego w stopniu majora w głównym dywizyjnym przy sztabie głównym. Był to swego czasu pełen animuszu i pięknych wspomnień rycerskich świetny kawaler stolicy. Zmarł w wieku młodym bezżennie.

Brat jego, a ojciec śp. Kijęńskiej, hr. Tadeusz, służył w 3 pułku piechoty liniowej wojsk polskich, przyjmował udział w wojnie 1831—1831 roku jako kapitan tego pułku, — był ranny pod Gro howem, a 19 sierpnia 1831 r. został kawalerem złotego krzyża Virtuti militari. Następnie mieszkał w Galicji, gdzie zmarł w r. 1879, będąc ostatnim po mieciu męskim potomkiem swego rodu.

Takie wspomnienia i tradycje rodzinne urobiły w śp. Zofji Kijęńskiej pierwsi ofiarności i poświęcenia w życiu, a współczucia dla wszelkiego ubóstwa: te pierwsi stały się cechami jej charakteru, który dobroczynne skutki rozciągał w otoczeniu. W latach młodych patrzyła na czynny wujenki swojej, generałowej Sowińskiej, w domu której czas jakiś bawiła.

W osobie ś. p. Kijęńskiej zeszedł do grobu piękny i pełen cnót charakter niewieści.

Dzieci osieročila dwójce: syna Stanisława Kijęńskiego, zamieszkałego w Warszawie adwokata i córkę, panią Marię Kosińską, w domu której cnotliwe życie zakończyła. Pozostawiła również niezamężną starszą siostrę w sędziwych latach, hr. Marię Van der Noot.

W sprawie kościoła Karmelitów.

Otrzymujemy następującą odezwę: W samym środku — rzec można — w samym sercu miasta Lwowa, pomiędzy gmachem Namiestnictwa a pałacem arcybiskupim, wznosił się na ślicznej, zieleni okrytej górze kościół OO. Karmelitów.

Klasztor ten wybudował w r. 1634. Aleksander Zasławski, książę na Ostrogu i Aleksander Kuropatwa, kanclerz lwowski, pierwotnie dla Karmelitów bosych. W ręce obecnych, zwanych u nas Karmelitami trze-wieczkowymi, dostał się on po zabraniu im ich klasztoru na Halickiem w r. 1789. Kościół ten, tak powszechnie lubiany przez mieszkańców Lwowa, do dziś wspaniały wielki ołtarz z czarnego marmuru, a w nim Bogarodzica laskami stynąca od najdawniejszych czasów, przeniesiona do tegoż kościoła ze zniszczonego klasztoru na Halickiem — po prawej stronie jest kaplica z obrazem cudownego miłosierdnego Pana Jezusa pod krzyżem upadającego — gdzie mnóstwo ludzi stroskanych i złamanych na duchu zostało pocieszonych — mnóstwo powalonych ma łoża boleści zostało uzdrowionych, o czym świadczą liczne podziękowania i wota, umieszczone w tym ołtarzu — po lewej stronie kaplica z ołtarzem św. Tadeusza, patrona od wszelkich złrad ludzkich również wotami oddolonym — nadto zdobną ten kościół pomniki: Piotra Branickiego z marmuru z bardzo ciekawym a pełnym głębokiej myśli napisem, dalej Józefa Dwernickiego, ge-

zyczeń i przyszłość jest bardzo ciekawy; są tam takie np.: „Bogdajci zęby w domu urosły”, to znaczy: abyś miał liczniejszą rodzinę do żywienia, „Bogdajbys doszedł do drzwi szpitala”, t. zn. bodajbys zmarł. Przyjaciel przyjacieli wyraża życzenia, w tych słowach: „Obyś miał beczkę węgla, które zmienia się w złoto”, albo „Oby w tym domu zawsze była Wielkanoc”. Jednym z najgorszych przewlek jest „Galeotto” (galernik) gorszym jednak jeszcze „mylord” lub „konsul”. Zabobonów jest tam tyle, że koby chciał na wszystkie uważać, musiałby chyba przestać żyć!

O wiele więcej interesująca, bo bliższa nam treścią jest druga praca arcyksięcia p. t. „O tem co niknie”. (Das was verschwindet: Trachten aus den Bergen und Inseln der Adria. Leipzig. F. A. Brockhaus). To co niknie, jak powiada autor w przedmowie, to wspaniałe malownicze stroje, to stare zwyczaj, obyczaje i wierzenia na całym pobrzużnym pasie od Quarnera do granic Albanji. Dziś ostatnia chwila, ażeby przynajmniej w książce i muzeach przechować te resztki, które niwelująca wszystko kultura niebawem usunie — kultura bowiem uniformuje i dlatego też arcyksiążę poświęcił wiele trudów, pieniędzy i czasu, ażeby dla swych zbiorów pozyskać najcharakterystyczniejsze kostiumy, części ubrania, broń, przyrządy domowe i gospodarcze, a opisywał to wszystko niezwykle szczegółowo i wiernie w swej książce, ozdobił ją akwarelami, nad których wykonaniem pracowało pięciu artystów. Czytając tę

nerała wojsk polskich i zwycięzcy z pod Stoczka i Kurowa, Józefa i Leszka hrabiów Borkowskich, którzy piórem szablą i żywym słowem służyli Ojczyźnie, następnie pomnik Felicji z Wasilewskich Boberskiej, założycielki zakładu wychowawczego, która kilka pokoleń niewiast polskich wychowała.

Kościół ten dominuje nad miastem i skądkolwiek rzucimy okiem, na którymkolwiek staniemy punkcie, ten kościół niby drogowskaz Boży zawsze przebiega, jakoby chciał powiedzieć: Ja niegdyś byłem przedmurzem miasta, o moje mury odbijały się najpierw pociski nieprzyjacielskie, a w tych murach chroniłem nie tylko sanych zakonników, lecz także szlachetnych ojców i synów obywateli tego miasta, którzy swoje życie nieśli przeciw najazdom dzikich hord tatarskich i tureckich, Kozaków i Szwedów, w obronie rzeczy, Polakowi najdroższych: wiary i Ojczyzny.

A jednak ten kościół, na tak pięknym położeniu wzgórz, ten kościół, którego historia łączy się z historią miasta, po jego upadku i poddaństwie, nie był w stanie po ostatnich smutnych dziejach naszych do pierwotnej podnieść się świetności.

Każdy przechodzący zauważyć musi brak drugiej wieży (pierwotnie miały być dwie) zauważyć musi i to, że istniejąca należąca ukończona nie jest.

By temu zaradzić i uczynić ten kościół ozdobą miasta, postanowiliśmy przystąpić do budowy drugiej wieży i ukończenia istniejącej, przyczem cały fronton odnowić i odpowiednio dostróić należy.

Plany są już wykonane, materiały potrzebne już się przygotowuje, bo choć sami nie mamy odpowiednich funduszy, ufnie jednak w ilościwie serca lwaskich dobrodziejów, śmiało zabieramy się do zbrożnego dzieła.

Zwracamy się przeto z prośbą do szlachetnych serc ludzi dobrej woli, przedewszystkiem do tych, którzy kiedykolwiek w tym kościele u stóp cudownego Pana Jezusa w swoich troskach i potrzebach pocieszeni i wysłuchani zostali, do wszystkich wreszcie, bo wszyscy pomocy Bożej potrzebują, by choć najmniejszym datkiem do wykonania tak pożądanego dzieła przyczynić się chcieli.

Za wszelkie, na ten cel na ręce przełożonego klasztoru przesłane datki, już naprzód składam serdeczne staropolskie „Bóg zapłać”.

O. Marcin Maciak

Przeor OO. Karmelitów we Lwowie.

Bunt na „Potemkinie”.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Petersburg. Dalszy ciąg urzędowego sprawozdania, zamieszczonego w *Praw. Wiestniku* o zajęciach na statku „Kniaź Potemkin” i w porcie odeskim, opiewa: Załoga „Potemkina” zamordowała oprócz komendanta statku 6 oficerów i 30 marynarzy. Inni oficerowie i żołnierze zostali przez zrewoltowanych marynarzy zmuszeni do połączania się z nimi. Oficerowie, którzy pozostali przy życiu, zostali uwięzieni. Na pokładzie „Potemkina” utworzył się komitet z 20 marynarzy, który objął dowództwo okrętu i zarządził odpłynięcie statku do Odessy, dokąd przybył dnia 27 czerwca wieczorem. Dnia 29 czerwca zbliżył się okręt portowy „Wecha” do „Potemkina” i posłuszny jego sygnałom zajął miejsce obok niego. Komendant „Wechy” nie wiedział o buncie i ufał się na pokład „Potemkina”, aby zameldować się u jego komendanta. Tam atoli został przez załogę rozbrojony, a z nim także i inni oficerowie „Wechy”, których potem wysadzono na ląd. Następnie „Potemkin” zabrał dwie prywatne barki załadowane węglem i przy pomocy 300 robotników portowych wyładował węgiel na „Potemkina”.

„Potemkin” dał przywódcę rewolucyjnym dułą sposobność do oddziaływania na masę. Odwiedzili oni załogę „Potemkina” i zapewnili zrewoltowanych, że cały garnizon odeski złożył broń i że cała flota czarnomorska podniosła bunt i przyłączyła się do „Potemkina”. Wojsko nie nie mogło zrobić w pobliżu portu i nie mogło wystąpić przeciw robotnikom, którzy brali udział w rozruchach, gdyż obawiali się, że „Potemkin” zacznie strzelać. Tłumy dopuszczali się rozmaitych wykroczeń. Rabowali magazyny, towary wrzucali do morza, beczki z wodką rozbijali.

W ciągu nocy powstał w kilku miejscach pożar, który zniszczył wielką ilość budynków i towarów. Nie można było rozwinąć energicznej akcji ratunkowej, gdyż tłumy nie przepuszczały straży pożarnej do ognia. Wielu z

prace, poznajemy dopiero niesłychaną rozmaitość strojów: typ często ten sam, ale ileż różnych drobnych odmian. W dolinie Csanale, każda niemal rodzina ma w stroju coś osobnego, właściwego sobie; kobiety z Krapanii kolorem pocięch markują swój stan cywilny, dziewczęta bowiem noszą białe, narzeczone różowe, mężatki czerwone pończoszki. I u mężczyzn wielką jest rozmaitość szczegółów: często trudno znaleźć dwie zupełnie jednakie czapki, lub dwa jednakie serdaki. Dawniej stroje były bardzo kosztowne i przechodziły spadkiem z dziada na ojca i wnuka, dziś przeważnie części drogocennych kostiumów sprzedano, a nowych nikt prawie nie robi. Z umiejętnością prawdziwego znawcy wykazuje autor tendencje wpływów, pod jakimi tworzyły się pierwotnie i w ciągu wieków owe kostiumy, następnie dzieli je na grupy i poddziały. A wykład ten wysoce zajmujący uprzedniają doskonale rycinę (87) wyobrażającą typy ludności i strojów z okolicy Senu, pasu granicznego, Carlapago, St. Efeimii, Zadaru, Benkowacu, Kotora, Szybeniku, Krapana, Splitu, Klnlu i z różnych okolic Hercegowiny i Czarnogóry.

Załowac tylko należy, że książka ta wydana w małej ilości egzemplarzy, nie jest przystępna szerszemu ogółowi. Należałoby ją ogłosić w tańszym wyd

robotników, którzy byli pijani, zginęło w płomieniach. Na wojsko i policję strzelano kilkakrotnie z rewolwerów. Każdym razem atoli udało się wojsku rozprószyć tłumy. Po salwie, danej przez wojsko, rzucono bombę, która jednego żołnierza zabiła, a sześciu raniła. Liczba zabitych i rannych nieznana, ale wynosi kilkaset. Szkody wyrządzone obliczają na miliony. Gmachy konsulatów nie poniosły żadnej szkody, gdyż były strzeżone przez wojsko. Dnia 29 czerwca ogłoszono stan oblężenia nad miastem.

Dnia 29 czerwca o godz. 7 wieczorem „Potemkin” wysadził na ląd 9 oficerów, których trzymał w więzieniu, i dał trzy strzały ślepe, tak, jak jest zwyczajem przy pogrzebie marynarzy, a następnie dwa strzały ostre.

Dnia 30 czerwca o godz. 7 rano nadpłynęła eskadra admirała Kriegera i Wilkowieckiego. „Potemkin” przygotował się do walki. Pancernik „Georgij Pobiedonosiec” przysłał ten ruch „Potemkina” z zadowoleniem. Gdy następnie eskadra, odpowiednio do rozkazu admirała Wiry, chciała wracać do Sebastopola, żołnierze „Pobiedonosca” nie zgodzili się na powrót i wysadzili komendanta i oficerów na ląd, z wyjątkiem oficera Gregorjewa, który się zastrzelił. „Na „Pobiedonoscu” widziano blisko 30 osób cywilnych. Podczas rokowań oficerów „Pobiedonosca” z żołnierzami, zbliżył się do statku torpedowiec nr. 267 z kadetami i marynarzami z „Potemkina”, którzy objęli komendę nad okrętem i radzili załozce „Pobiedonosca”, aby wszystkich oficerów wrzuciła do morza. Marynarze atoli na to się nie zgodzili. Komitet z 20 marynarzy objął dowództwo nad okrętem. Oba te pancerniki wpłynęły do portu odesskiego. Załoga „Potemkina” groziła załozce „Pobiedonosca” ostrzeliwaniem (?). „Pobiedonosiec” dnia 1 lipca przyczaił się do eskadry sebastopolskiej.

Gdy pancerniki tego samego dnia wyruszyły, „Pobiedonosiec” z wielką szybkością wjechał do portu odesskiego, gdzie znajdujące się na statku osoby cywilne opuściły go, po czym przewieziono je na pokład „Potemkina”, który odpłynął w kierunku wschodnim. Załoga „Pobiedonosca” zwróciła się do komendanta portu z oświadczeniem, iż się poddaje i prosi, aby oficerowie jego napowrót nań wrócili. Generał Kasanow, który się udał na pokład „Pobiedonosca”, został przez załogę powitany z honorami wojskowymi.

Generał Kachanow telegrafował do cara dnia 22 m.: „Załoga „Pobiedonosca” poddała się i prosi o ulaskawienie. Wydała 67 przynależnych rewolwów i została na nowo zaprzysiężona. Komendant i oficerowie objęli na nowo swe funkcje.

Minister marynarki otrzymał następujący telegram od admirała Kriegera: „Załoga okrętu transportowego „Prut” podniosła bunt, wzięła komendanta i oficerów do niewoli, a sternika zamordowała. Gdy „Prut” przybył do Sebastopola, żołnierze załogi oświadczyli swe posłuszeństwo, uwolnili uwięzionych oficerów i prosili o przebaczenie.

Paryż. (Tel. wł.) Do *Echo de Paris* donoszą o powodach, dla których admirał Krieger, przybywszy do Odessy, nie wystąpił przeciwko zbuntowanemu „Potemkinowi”, lecz szybko powrócił do Sebastopola. Oto ze strony rewolucjonistów czyniono już od dawna przygotowania do zrewoltowania kadawna przystąpienia do rewolucji. Istniał projekt zajęcia floty czarnomorskiej. Istniał projekt zajęcia Sebastopola i przeciagnięcia tam na stronę rewolucji wojsk lądowych. Był dalej projekt proklamowania w Sebastopolu rządu rewolucyjnego, względnie rzeczyspospolitej i szerzenia stąd rewolucji na całe państwo. Przedwczesny atoli wybuch na „Potemkinie” rozbił ten plan. Gdy Krieger przybył do Odessy i gdy wybuchł bunt na „Pobiedonoscu”, Krieger zarządził śledztwo i dowiedział się o całym planie. Powrócił więc szybko do Sebastopola, rozpuścił rezerwe, wśród której prąd rewolucyjny zyskiwał wielkie wpływy, a równocześnie wojsko, stacjonowane w Sebastopolu, również skłonne do rewolty, przeniesiono w inne miejsce, a do Sebastopola sprowadzono kozaków i niezrewoltowane pułki piechoty.

(Doniesienie to wyjaśnia niezrozumiały początkowo dla nikogo telegram Agencji petersburskiej, donoszący, iż Krieger, przybywszy do Sebastopola, zwołał naradę oficerów, na której uchwalono rozpuścić na urlop rezerwe marynarki, zajęta na statkach eskadry sebastopolskiej. Przyp. Red.)

Odessa. (Tel. wł.) O rozmowie, którą przeprowadził admirał Krieger z „Potemkinem”, podają szczegóły następujące: Kiedy nadjechała flota czarnomorska, Krieger zapytał przez sygnały zbuntowaną załogę: „Dlaczego nie oddajecie honorów?” A gdy nie otrzymywał odpowiedzi, zatknął kazał sygnał: „Podajcie się!”

„Potemkin” odpowiedział: Komu? Krieger: Cesarzowi. „Potemkin”: Jakiemu cesarzowi? Krieger: Mikołajowi II. „Potemkin”: Nie znamy żadnego cesarza! Załoga „Potemkina” rozuciła po Odessie proklamacje do wojska z wezwaniem, aby się z nim połączyło. Proklamacja kończyła się słowy: „Precz z monarchją! Niech wiecznie żyje wolność!”

Rewolucja w Odessie.

(Teigr. „Dziennika Polskiego”).

Odessa. (Tel. wł.) Zwolna wracają tu stosunki normalne, czego oznaką jest zniszczenie kordonu wojskowego w niektórych dzielnicach miasta. Wczoraj po raz pierwszy pozwolono publiczności wejść do pewnych części portu i oglądać spalone i nawpół zapadnięte w wodę okręty.

Na przedmieściach Odessy trwa w dalszym ciągu rewolwa. W nocy z poniedziałku na wtorek wojsko zastrzeliło przeszło 50 osób. Aresztowano też znaczną liczbę oficerów piechoty dlatego, że oświadczyli publicznie, iż w razie powtórzenia się zaburzeń, odmówią posłuszeństwa rozkazom zwierzchności i nie będą strzelali do ludu. Garnizon liczy tu obecnie 50.000 ludzi.

Londyn. (Tel. wł.) *Daily Mail* donosi z Odessy, że w chwili, kiedy admirał Krieger podpłynął pod Odessę, otrzymały okręty rozkaz, aby strzelały do „Potemkina” i zatopić go. Kanonierzy stanęli wprawdzie przy nabitych działach, gdy jednak oficerowie dali rozkaz, aby rozpocząć ogień, kanonierzy na statkach odmówili posłuszeństwa. Wtedy Krieger, bojąc się, aby ten akt nieposłuszeństwa nie przeszedł w otwarty bunt, dał rozkaz flocie do odpłynięcia ku Sebastopolowi.

Paryż. Agencja Hawasa donosi z Odessy: Ruch agrarny, który objął gubernie południowe, nie stoi w związku z ruchami robotniczymi w Odessie i Mikołajewie. Jak się zdaje, rząd w obu tych miastach jest już panem sytuacji.

Londyn. Według doniesień prywatnych, w Odessie panuje spokój. Pracę na nowo podjęto.

Z caratu.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Memoriał marszałków szlachty.

Petersburg. (Ag. pet.). Marszałkowie szlachty Trubeckij i Gudowicz przyjęli zostali na audjencji u cara i wręczyli mu memoriał, podpisany przez 26 marszałków szlachty.

Praw. Wiestnik donosi, że memoriał ten zawiera przystąpienie do oświadczenia zastępców ziemstw i miast, przyjętych na audjencji u cara dnia 19 czerwca, celem pokojowego załatwienia przesilenia. Memoriał wskazuje dalej na niebezpieczeństwo, jakie wypływa z dalszego trwania rozłamu między krajem a rządem i domaga się jak najrychlejszego zaprowadzenia zapowiedzianych reform i zwołania przedstawicieli narodu, co by przywróciło w Rosji spokój.

Car wyraził sympatię swą dla treści memoriału i dodał, iż spodziewa się, że już tymi dniami przedłożony mu zostanie badany przez radę ministrów projekt Bułygina.

Ruch rewolucyjny w armii.

Królewiec. (Tel. wł.) W Rydze aresztowano 13 oficerów rosyjskich pod zarzutem zdrady stanu. Między żołnierzami i podoficerami pułku rosyjskich, stojących w Rydze i Libawie, przejawia się ruch rewolucyjny.

Zaprzeczenie pogłoski o powszechnej mobilizacji.

Petersburg. Petersburska Agencja jest upoważniona do oświadczenia, że wiadomość pisma *Russki Listok* z dnia 27 z. m. o powszechnej mobilizacji, mającej objąć także Petersburg, była nieprawdziwa.

Petersburg. Jak dzienniki donoszą, minister wojny gen. Sacharow powołany zostanie do Rady państwa, a ministrem wojny mianowany będzie gen. Roediger.

Frankfurt. Frankf. Ztg. donosi że Stambuli, że oba stacyjne okręty rosyjskie, stojące tam na kotwicy, odpłynęły wczoraj nagle na morze Czerwone. Cel jazdy ich nieznany.

Wojna Japonii z Rosją.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Nowy pancernik japoński.

Londyn. W fabryce okrętów w Jarron spuszczone na wodę pancernik „Kotori”, najnowocześniejszy z dotychczasowych okrętów japońskich.

Zawieszenie broni.

Nowy Jork. Jak dzienniki donoszą, osoby z otoczenia Roosevelta sądzą, że istnieje nadzieja, iż zawieszenie broni może już za kilka dni dojść do skutku.

Z Królestwa.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Rozruchy w Kielcach.

Kielce. Onegdy wieczorem rozruchy tu przybrały groźny charakter. Tłum obrzucił wojsko kamieniami i strzelał do niego z rewolwerów. Wojsko dało ognia, 5 osób jest zabitych, 6 rannych. Potem nastąpił spokój.

Rada państwa.

(Tel. „Dziennika Polskiego”).

Posiedzenie Izby poselskiej.

Zniżenie podatku domowego dla miast.

Wiedeń. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia Izby po załatwieniu kilku spraw, dotyczących nieetykalności poselskiej, przystąpiono do dyskusji nad przedłożeniem rządowem w sprawie zmiany kategorii podatku domowego dla kilku miast, a między niemi i dla Krakowa.

Minister skarbu dr. Cosel oświadczył, że prace przedwstępne około ogólnej reformy podatku domowego, są w pełnym toku i jest nadzieja, iż w przyszłym roku Izba będzie mogła przystąpić do tej kodyfikacji. (Żywe oklaski). W końcu prosił minister Izbę o przyjęcie przedłożenia.

Wniosek nagły w sprawie Węgier. Po dalszej dyskusji obrady przerwano i przystąpiono do dyskusji nad wnioskiem pilnym p. Steina w sprawie zerwania spółności z Węgrami.

P. Stein, motywując swój wniosek, atakował gwałtownie rząd i zarzucał prezydentowi gabinetu br. Gautschowi dwulicowość. Wskazał na pismo odręczne cesarza do br. Fejervarego, w którym monarcha oświadcza, że chętnie przyjmie propozycje większości sejmku węgierskiego co do uregulowania wewnętrznych stosunków z Austrią. Dzienniki donoszą zaś, że br. Fejervary przyrzekł opozycji znaczne koncesje na polu wojskowym. Mowca domaga się, aby prezydent gabinetu złożył oświadczenie w sprawie stosunku rządu austriackiego do węgierskiego, a w końcu uderzył w ostrych słowach na p. Derschatta, że zaniedbał swój wniosek, oraz komisję, wybraną dla tego wniosku.

Mowa prez. Gautscha.

Prezydent gabinetu br. Gautsch podniósł, iż oświadczenie, jakiego domaga się od niego p. Stein, złożył już w czasie dyskusji nad wnioskiem nagłym p. Schoenerera. W dzisiejszej dyskusji nie budył brał już udziału, gdyżby nie pewne uwagi i ataki ze strony p. Steina. W sprawie zaproszenia ministra wojny do komisji wojskowej celem złożenia wyjaśnienia, mowca wskazuje, że ustawowo minister wojny nie ma ani obowiązku ani prawa pojawić się w komisji. Nie tylko więc minister wojny nie może uznać takiemu zaproszeniu zadość, ale mowca, jako prezydent gabinetu nie doręczy mu takiego zaproszenia (przerwywania na ławach wszechniemców). Mowca wyraża ubolewanie i powodu p. Steina, która wcale nie przyczynia się do podniesienia powagi i znaczenia tej Izby, a wśród dzisiejszych stosunków koniecznym jest właśnie, aby ta mała powaga i znaczenie (żywe oklaski, przerwywanie w wszechniemców). Rząd od czasu objęcia steru nasy państwowej nigdy nie odmawiał Izbie należącego jej szacunku.

Dalej odpięła mowca zarzut p. Steina o dwulicowość i wzywa go, aby powiedział, kiedy mowca odegrał rolę dwulicową. Zawsze — rzekł br. Gautsch — oświadczenia moje były lojalne i otwarte i nadal zawsze tak samo czynić będę. (Żywe oklaski, przerwywania w wszechniemców). Nie jestem skłonny przyjmować podobnych słów, bez względu na to, z której one pochodzą strony. (Oklaski, przerwywania w wszechniemców). Na każde pytanie, zwrócone do mnie, zawsze odpowiadałem w odpowiednim czasie i w odpowiedniej formie. Czy to są frazesy, czy nie, o tem ma rozstrzygać większość. (Przerwywania w wszechniemców).

Przewodniczący wzywa do porządku p. Schoenerera, który nagle wstał: Co rząd myśli o stosunku Austrii do Węgier?

Br. Gautsch oświadcza dalej, że rozumie się samo przez się, iż nie jest rzeczą rządu sądzić, czy to jest zwyczajem w parlamencie, aby korona była wciągana w taki sposób do dyskusji, jak to uczynił p. Stein, ale rzeczą moją — rzekł mowca — jest jak najsilniej odeprzeć te ataki, które muszą oburzyć każdego dobrego patriotę austriackiego. (Oklaski). Proszę rozważyć, jakie wrażenie może wywołać takamowa poza tą Izba. (Potakiwania). Sądzę, że nie może to wznieść naszego stanowiska i że podobna droga nie prowadzi do celu.

P. Schönenerer wstał: Rozwiązać stosunek z Węgrami!

Bar. Gautsch, kończąc: W przekonaniu, że ta droga nie prowadzi ani do celu, ani do zwycięstwa, proszę o odrzucenie nagłości tego wniosku. (Żywe oklaski; zaprzeczenia na ławie Wszechniemców).

Po dalszej dyskusji, w której zabierali głos pp.: Ofner, Derschatta, Pernerstorfer, nagłość wniosku odrzucono.

Na tem posiedzenie zakończono. Następnego dnia.

Z Koła polskiego.

Wiedeń. (Tel. wł.) Koło polskie odbyło wczoraj wieczorem posiedzenie, na którym obradowało nad sprawą p. Szajera.

Sytuacja.

Wiedeń. (Tel. wł.) Zapowiedziana na dziś konferencja odróżniona została do czwartku z tego powodu, że sytuacja nie jest dostatecznie wyjaśniona. Wczoraj przez cały dzień komisja parlamentarna Koła polskiego konferowała z komisją parlamentarną klubu młodocześnieckiego. Dziś obrady te będą trwały w dalszym ciągu. Idzie tu przedewszystkiem o upaństwowienie kolei prywatnych, ale niestety sprawa upaństwowienia kolei północnej połączoną została ze sprawą upaństwowienia kolei czeskiej, dalej o budowę dróg wodnych, o koleje alpejskie, o traktat handlowy z Niemcami i o niektóre koleje lokalne.

Rokowania stronnicw między sobą i z rządem obejmują te przedmioty. Mówią, że rząd skłonny jest złożyć oświadczenie, iż natychmiast rozpocznie piśmienne rokowania z kolejami prywatnymi o ich upaństwowienie. Co się tyczy dróg wodnych, to podnieść należy, że Czesi w sprawie tej nie bardzo się kłopotują, gdyż chodzi im w pierwszym rzędzie o upaństwowienie kolei.

Co do kolei alpejskich, to postawie alpejczy groźba, iż jeśli sprawa ta nie będzie w bieżącej sesji załatwiona, to oni nie przepuszczą żadnego przedłożenia na korzyść Galicji lub Czech. *Deutsch nationale Correspondenz* powiada, że przerwa w budowie kolei alpejskich byłaby katastrofą, której Alpejczy Polakom i Czechom nigdy nie zapomnieli. Pewnem jest załatwienie traktatu handlowego z Niemcami, gdyż Czesi nie będą na serjo robili obstrukcji w tej sprawie. Są wszelkie oznaki, że cały program Izby będzie wyzeczany i Izba obradować będzie do 13 lub 14 bm.

Kółka rolnicze.

(Telegram Dziennika Polskiego).

Tarnopol. (Tel. pryw.) W dalszym ciągu dyskusji nad sprawozdaniem przemawiali na wczorajszym posiedzeniu pp.: Wojnar, Glowacki, Stapiński, Adamski, Jarosz, Górczyca i Wójcik, którzy domagali się, aby zarząd poczynił starania, by żandarmerja nie przeszkadzała w rozszerzaniu pożytecznych ksiązek na odpustach. Dalej żalili się, że akcja w sprawie zakładania kas Raiffeisenowskich jest nadzwyczaj słaba, domagali się poczynienia starań o pocztę, podnosili, iż pożądanem jest poczynienie kroków w sprawie uzyskania pożyczek z Banku krajowego. Nastąpiła przerwa obiadowa. Podczas obiadu wznosili toasty pp. Cielecki, Mantyl, dr. Stęczkowski, Magryś, Magun, Wąsowicz, Glowacki, Duleba i Zinlak.

Po obiedzie przystąpiono do dalszych obrad. Dr. Gargas przemówił imieniem Towarzystwa ludoznawczego. P. Stapiński, stwierdziwszy ludowy charakter Tow. Kółek rolniczych, żądał wyciągnięcia z tego konsekwencji do starania się o subwencje równe tym, jakie otrzymują Tow. gospodarze i rolnicze. Dalej domagał się używania sił miejscowych do lustracji i na zjazdy.

Imieniem Tow. gospodarskiego przemawiali pp. Cielecki i Cieński. Na zarzuty, podniesione podczas dyskusji, odpowiadał referent, dr. Br. Duleba. Na wniosek komisji rewizyjnej uchwalono udzielić Zarządowi absolutorjum i wyrazić mu podziękowanie, a ustępującemu drowi Szewczykowi wyrażono uznanie.

Nastąpiły wybory.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Sytuacja na Węgrzech.

Budapeszt. *Magyar Nemzet* pisze o zapowiedzianym oporze municypaliów w wykonywaniu agend poruczonego zakresu działania: Jeżeli który z urzędników odmówi swej interwencji w ściąganiu podatków i poborze rekrutacji, to zostanie suspendowany, a w jego miejsce zamianowany będzie substytut, ewentualnie zaś funkcje jego obejmie urzędnik ministerjalny inb administracyjny. Jeżeli dobrowolnie złożone podatki nie będą przesłane rządowi, lecz deponowane w banku, to rząd będzie temi sumami rozporządzał. Jeżeli suma nie zostanie deponowana, to odnośny funkcjonariusz będzie oskarżony o sprzeniewierzenie. Tak więc w każdym razie państwo przyjdzie w posiadanie należnych mu sum, a uchwały komitetów, nawołujące do oporu, nie osiągną zamierzonego celu.

Kronika z ostatniej chwili.

Upały. Wiedeń. (Tel. wł.) W ciągu dnia wczorajszego wskutek olbrzymiego upału, jaki panuje w mieście, kronika policyjna do godz. wpół do 7mej wieczór zanotowała 6 wypadków porażenia słonecznego na ulicach miasta.

Dział ekonomiczny.

— **Z kolei.** Według obwieszczenia, ogłoszonego w *Gazecie Lwowskiej*, rozpisuje dyrekcja kolei państwowej we Lwowie, rozdanie robót ziemnych, murarskich i rzemieślniczych przy rozszerzeniu ogrzewalni na stacji w Tarnopolu, w drodze ogólnego przetargu. Koszta wykonania dotyczących robót, wynoszą około 37.720 koron. Dotyczące oferty wniesione być mają najpóźniej do godziny 12 w południe dnia 15 lipca 1905.

Odnosne warunki i plany, przejrzane być mogą w dyrekcji kolei państwowej we Lwowie, w dziale dla konserwacji budowy kolei, III p., drzwi 1.308, podczas godzin urzędowych.

— **Wiedeń 4 lipca.** Kursa giełdy wiedeńskiej.

a) Losy państwowe: Austr. zakł. kr. z obłg. p. z r. 1883 3 proc. 306 —, Austr. zakł. kred. z obłg. p. z r. 1889 3 proc. 303 —, Tow. żegluga na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 271 —, Weg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 268 50. Pożyczka sebska tem. po 100 r. 4 proc. 103 —; b) bezprocentowe Budapeszteńskie (Ssallica) 5 zł. 26 10, Zakł. kred. 100 zł. m. k. 4 proc. 497 —, Clary 40 zł. m. k. 158 —, Pożyczka m. Insbrodu 20 zł. 78 25, Losy m. Krakowa 20 zł. 68 25, Pożyczka m. Lublany 41 zł. 66 —, Olen 40 zł. 165 —, Palfy 40 zł. m. k. 175 —, Czerw. krypta austr. tow. 10 zł. 55 —, Czerw. krypta węg. tow. 5 zł. 35 60, Losy hand. arc. Rudolfa 10 zł. 64 —, Salma 40 zł. m. k. 213 —, Pożyczka salcburska 30 zł. 74 —, Turckie oblig. przem. kolei. po 400 fr. 140 85, Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 537 —.

— **Wiedeń 4 lipca.** Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 206 60, Stalabsburski 144 10, Diskont Comandit 189 25, Berliskie Towarz. handl. 168 90, Laura 259 —, Bochum 247 —, Kolej połud. wschodnio-pruska —, Rühle sa górkowa 216 —, Kolej węg. wiedeń. 124 50, Kolej mocz. Śródziennego 97 50, Kolej Mentolomains 151 75, Losy tureckie 134 25, Rente włoska —, Harpener kopalnia węgla 109 40, Kolej Madenburska —, Konso. —, Lombardy 18 25, Kolej Heny 118 60, Niemiecki bank narodowy 130 25, Kassa Protergo 150 70, Akcje żegluga hamburskiej 153 30, Warszawa krótkie (Kurs Wreśburski) —, Renta „Donnermark” 263 50.

— **Wiedeń 4 lipca.** Austrjackie banki 85 05, spiryt —.

— **Frankfurt 4 lipca.** Austrjackie kredyty 206 80, Kolej państw 143 20, Diskont 188 90, Laura —.

— **Paryż 4 lipca.** 4 procentowa renta 99 30, męka 30 70.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 4 lipca 1905 roku.

HOTEL EUROPEJSKI Br. E. Harsdorff z Kamieńca. P. Modrzewski z Krakowa. Dyr. S. Arzt z Wadowic. Z. Reinberger z Krzewego. W. Lówy z Wolcza. M. Więckowska z Radziechowa. W. Koggel z Berlina. J. Brygiewicz z Charkowa. D. Kandel z Przemysła. J. Manissal z Kolomyi. Ks. A. Rokosz z Horozanki. M. Burzyński z Buczacza. Dr. S. Łobaczewski z Zagorza. E. Torosiewicz ze Słobody. M. Stepkowska z Odessy.

Nadesłane.

Rubryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej odpowiedzialności.

Do wiadomości.

Przy cierpieniach sercowych, astmie nerwowości uzdrawia kuracja Nauheima w Herkulesbad [Mehadia] Dr. Eberhard Klein.

KRYNICA

W willi pod „Trzema różami”

położonej obok łaźni, wprost uroczego parku z łaźniowego i połączonej z nim odrębnie wejściem, są do wynajęcia pokoje i pomieszczenia urządzone z wszelkim komfortem i wygodami, na dzień, tygodnie lub sezon, według umowy. Ceny umiarkowane.

W miejscu restauracji i kuciernia. Na żądanie wysyła się remizę na stację w Muszynie. Blizszych informacji udziela zarząd.

Dr. Robert Quest

b. asystent kliniki chorób dziecięcych w Wroclawiu, osiadł we Lwowie i ordynuje od 3—5 popoł. 751 plac Bernardyński 1. 2.

Dr. Klemens Dębicki

ordynuje jak w roku zeszłym tak i bieżącym w Krynicy w willi „pod Jeleniem”.

+

Teofila z Kochanowskich Żytua

żona poborcy Administracji dochodów niestałych miejskich usnęła w Panu dnia 4 lipca b. r., zaopatrzona św. Sakramentami, po długich a ciężkich cierpieniach w 64 roku życia.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się we czwartek dnia 6 lipca 1905 r. o godz. 6 po południu z domu żałoby przy ulicy Sakramentek 1. 3 na cmentarzu Łyczakowski, na który w ciężkim smutku pogrążony mąż, synowie i siostra zmarłej krewnych, znajomych i pobożnych chrześcijan zapraszają.

Lwów, dnia 5 lipca 1905.

„Concordia” A. Kurkowski.

+

Szczepan Pawłów

towarzysz murarski

po długich a ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 4 go lipca b. r., przeżywszy lat 43.

Pogrzeb odbędzie się we czwartek dnia 6-go lipca b. r. o godzinie 4 po południu z domu żałoby przy ulicy Krupiarzkiej 1. 25, na cmentarzu Łyczakowski, na który w smutku pogrążona żona z dziećmi, oraz Zarząd Kasy chorych murarzy, cieśli i kamieniarzy — krewnych, przyjaciół i znajomych zapraszają.

Lwów dnia 5 lipca 1905 r.

„Concordia” A. Kurkowski.

+

Z Niedzielskich

Magdalena Zawirska

wdowa po lekarzu

usnęła w Panu dnia 4 lipca br., po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, przeżywszy lat 76.

W smutku pozostałe dzieci i wnuczka zapraszają krewnych, znajomych i pobożnych chrześcijan na obrzęd pogrzebowy, który się odbędzie we czwartek dnia 6 lipca b. r. o godzinie 5 popołudniu z domu żałoby przy ulicy Lenartowicza 1. 16, na cmentarzu Łyczakowski.

Lwów dnia 4 lipca 1905.

„Concordia” A. Kurkowski.

+

Adolf Paszkowski

uczestnik powstania polskiego z roku 1863-4

po krótkich a ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 3 lipca 1905 r., w 70 roku życia

Obwieszczenie

Licytacji na oddanie w zarząd dóbr Szutromińce.

1. Celem oddania dóbr Szutromińce, położonych w powiecie zaleszczyckim, a należących do fundacji imienia Józefa Kaliksta 3 im. Hohendorfa w zarząd na lat 12, poczynawszy od 1 lipca 1906 za rocznym ryczałtem przez zarządcę fundacji płacić się mających, rozpisać c. k. Namiestnictwo jako władza sprawująca zarząd tej fundacji publiczną licytacją, na podstawie ułożonych w tym celu szczegółowych warunków licytacyjnych.

2. Licytacja odbędzie się w c. k. Starostwie w Zaleszczykach dnia 25 lipca 1905 o godzinie 9 przed południem, a to zapomocą ofert piśmnych lub ustnych.

3. Przedmiotem licytacji będzie zarząd wszystkich gruntów, powierzchni około 960 morgów i budynków do fundacji należących, wraz z wszystkimi inwentarzami będącymi własnością fundacji i przywianem do gruntów i lasów fundacyjnych prawem polowania, lasy jednak fundacyjne, których do powyższej powierzchni gruntów nie wliczono, nie będą przedmiotem tego zarządu.

4. Cenę wywołania ryczałtu corocznie opłacać się mającego, poniżej której dobra Szutromińce w zarząd oddane nie będą, stanowi suma osiemnaście tysięcy koron (18.000), wadium zaś, które ma się do oferty dołączyć, a które w razie jej przyjęcia, będzie stanowiło także kaucję na zabezpieczenie dotrzymania warunków licytacyjnych względnie mającej się zawrzeć umowy, oznacza się na dwadzieścia dwa tysiące (22.000) koron.

5. W dobrach Szutromińce zamieszka c. k. Namiestnictwo wybudować i urządzić gorzelnię, ewentualnie urządzenie wodociąg; za znacza się jednak, że używanie gorzelni nie będzie przedmiotem zarządu, który c. k. Namiestnictwo odda na podstawie warunków licytacyjnych, lecz, że o używanie tej gorzelni będzie musiała być zawarta osobna umowa.

6. Dobra Szutromińce mogą być oglądane przed licytacją wraz z budynkami i inwentarzami przez osoby, mające zamiar uoiegać się o ich zarząd, za ogłoszeniem się u obecnego zarządcy tych dóbr.

7. Szczegółowe warunki licytacyjne znajdują się we wszystkich tutejszokrajowych c. k. Starostwach, jak niemniej w Magistratach we Lwowie i Krakowie i mogą być w godzinach urzędowych przeglądane.

8. Osoby, mające zamiar wzięcia udziału w licytacji, otrzymają jeden egzemplarz warunków licytacyjnych za zgłoszeniem się w godzinach urzędowych w c. k. Starostwie w Zaleszczykach lub w Departamencie XV c. k. Namiestnictwa.

Z o. k. Namiestnictwa. 787

Lwów, dnia 28 czerwca 1905.

Colosseum

w pasażu Hermanów. 766

Pierwszorzędną i największą teatr rozmałości. Od 1 do 15 Lipca zupełnie nowy światowy program familijny. Przedstawienia odbywają się w wspaniale urządzonej ogrodzie, w czasie deszczu w odnowionej sali. — Początek punktualnie o godzinie 8 wieczorem, w niedzielę i święta 2 przedstawienia o 4-tej popołudniu i 8 wieczorem. Wcześniejza sprzedaż w biurze gazet Pionna, ulica Karola Ludwika 9.

Ruch pociągów kolejowych

obowiązujący z dniem 1-go maja 1905 roku. — (Czas środkowo-europejski).

POCIĄG		POCIĄG	
popr.	osob.	popr.	osob.
przych.	o godz.	odchod.	o godz.
Do Lwowa z:			
(na dworzec główny)			
12:20	—	12:45	—
1:31	—	2:51	—
—	5:40	—	4:15
—	6:10	—	6:15
—	7:30	—	6:55
—	7:45	—	8:25
—	7:50	—	8:35
—	8:05	—	8:45
—	8:15	—	8:55
—	8:18	—	8:58
—	8:20	—	9:00
—	10:05	—	9:20
—	10:35	—	9:30
—	11:45	—	10:40
—	11:55	—	10:55
1:30	—	—	11:10
—	1:40	—	11:20
—	1:50	—	11:30
—	3:30	—	11:40
—	3:45	—	11:50
—	4:33	—	12:00
—	5:30	—	12:10
—	5:45	—	12:20
—	5:50	—	12:30
—	5:55	—	12:40
—	6:00	—	12:50
—	6:05	—	13:00
—	6:10	—	13:10
—	6:15	—	13:20
—	6:20	—	13:30
—	6:25	—	13:40
—	6:30	—	13:50
—	6:35	—	14:00
—	6:40	—	14:10
—	6:45	—	14:20
—	6:50	—	14:30
—	6:55	—	14:40
—	7:00	—	14:50
—	7:05	—	15:00
—	7:10	—	15:10
—	7:15	—	15:20
—	7:20	—	15:30
—	7:25	—	15:40
—	7:30	—	15:50
—	7:35	—	16:00
—	7:40	—	16:10
—	7:45	—	16:20
—	7:50	—	16:30
—	7:55	—	16:40
—	8:00	—	16:50
—	8:05	—	17:00
—	8:10	—	17:10
—	8:15	—	17:20
—	8:20	—	17:30
—	8:25	—	17:40
—	8:30	—	17:50
—	8:35	—	18:00
—	8:40	—	18:10
—	8:45	—	18:20
—	8:50	—	18:30
—	8:55	—	18:40
—	9:00	—	18:50
—	9:05	—	19:00
—	9:10	—	19:10
—	9:15	—	19:20
—	9:20	—	19:30
—	9:25	—	19:40
—	9:30	—	19:50
—	9:35	—	20:00
—	9:40	—	20:10
—	9:45	—	20:20
—	9:50	—	20:30
—	9:55	—	20:40
—	10:00	—	20:50
—	10:05	—	21:00
—	10:10	—	21:10
—	10:15	—	21:20
—	10:20	—	21:30
—	10:25	—	21:40
—	10:30	—	21:50
—	10:35	—	22:00
—	10:40	—	22:10
—	10:45	—	22:20
—	10:50	—	22:30
—	10:55	—	22:40
—	11:00	—	22:50
—	11:05	—	23:00
—	11:10	—	23:10
—	11:15	—	23:20
—	11:20	—	23:30
—	11:25	—	23:40
—	11:30	—	23:50
—	11:35	—	00:00
—	11:40	—	00:10
—	11:45	—	00:20
—	11:50	—	00:30
—	11:55	—	00:40
—	12:00	—	00:50
—	12:05	—	01:00
—	12:10	—	01:10
—	12:15	—	01:20
—	12:20	—	01:30
—	12:25	—	01:40
—	12:30	—	01:50
—	12:35	—	02:00
—	12:40	—	02:10
—	12:45	—	02:20
—	12:50	—	02:30
—	12:55	—	02:40
—	13:00	—	02:50
—	13:05	—	03:00
—	13:10	—	03:10
—	13:15	—	03:20
—	13:20	—	03:30
—	13:25	—	03:40
—	13:30	—	03:50
—	13:35	—	04:00
—	13:40	—	04:10
—	13:45	—	04:20
—	13:50	—	04:30
—	13:55	—	04:40
—	14:00	—	04:50
—	14:05	—	05:00
—	14:10	—	05:10
—	14:15	—	05:20
—	14:20	—	05:30
—	14:25	—	05:40
—	14:30	—	05:50
—	14:35	—	06:00
—	14:40	—	06:10
—	14:45	—	06:20
—	14:50	—	06:30
—	14:55	—	06:40
—	15:00	—	06:50
—	15:05	—	07:00
—	15:10	—	07:10
—	15:15	—	07:20
—	15:20	—	07:30
—	15:25	—	07:40
—	15:30	—	07:50
—	15:35	—	08:00
—	15:40	—	08:10
—	15:45	—	08:20
—	15:50	—	08:30
—	15:55	—	08:40
—	16:00	—	08:50
—	16:05	—	09:00
—	16:10	—	09:10
—	16:15	—	09:20
—	16:20	—	09:30
—	16:25	—	09:40
—	16:30	—	09:50
—	16:35	—	10:00
—	16:40	—	10:10
—	16:45	—	10:20
—	16:50	—	10:30
—	16:55	—	10:40
—	17:00	—	10:50
—	17:05	—	11:00
—	17:10	—	11:10
—	17:15	—	11:20
—	17:20	—	11:30
—	17:25	—	11:40
—	17:30	—	11:50
—	17:35	—	12:00
—	17:40	—	12:10
—	17:45	—	12:20
—	17:50	—	12:30
—	17:55	—	12:40
—	18:00	—	12:50
—	18:05	—	13:00
—	18:10	—	13:10
—	18:15	—	13:20
—	18:20	—	13:30
—	18:25	—	13:40
—	18:30	—	13:50
—	18:35	—	14:00
—	18:40	—	14:10
—	18:45	—	14:20
—	18:50	—	14:30
—	18:55	—	14:40
—	19:00	—	14:50
—	19:05	—	15:00
—	19:10	—	15:10
—	19:15	—	15:20
—	19:20	—	15:30
—	19:25	—	15:40
—	19:30	—	15:50
—	19:35	—	16:00
—	19:40	—	16:10
—	19:45	—	16:20
—	19:50	—	16:30
—	19:55	—	16:40
—	20:00	—	16:50
—	20:05	—	17:00
—	20:10	—	17:10
—	20:15	—	17:20
—	20:20	—	17:30
—	20:25	—	17:40
—	20:30	—	17:50
—	20:35	—	18:00
—	20:40	—	18:10
—	20:45	—	18:20
—	20:50	—	18:30
—	20:55	—	18:40
—	21:00	—	18:50
—	21:05	—	19:00
—	21:10	—	19:10
—	21:15	—	19:20
—	21:20	—	19:30
—	21:25	—	19:40
—	21:30	—	19:50
—	21:35	—	20:00
—	21:40	—	20:10
—	21:45	—	20:20
—	21:50	—	20:30
—	21:55	—	20:40
—	22:00	—	20:50
—	22:05	—	21:00
—	22:10	—	21:10
—	22:15	—	21:20
—	22:20	—	21:30
—	22:25	—	21:40
—	22:30	—	21:50
—	22:35	—	22:00
—	22:40	—	22:10
—	22:45	—	22:20
—	22:50	—	22:30
—	22:55	—	22:40
—	23:00	—	22:50
—	23:05	—	23:00
—	23:10	—	23:10
—	23:15	—	23:20
—	23:20	—	23:30
—	23:25	—	23:40
—	23:30	—	23:50
—	23:35	—	00:00
—	23:40	—	00:10
—	23:45	—	00:20
—	23:50	—	00:30
—	23:55	—	00:40
—	00:00	—	00:50
—	00:05	—	01:00
—	00:10	—	01:10
—	00:15	—	01:20
—	00:20	—	01:30
—	00:25	—	01:40
—	00:30	—	01:50
—	00:35	—	02:00
—	00:40	—	02:10
—	00:45	—	02:20
—	00:50	—	02:30
—	00:55	—	02:40
—	01:00	—	02:50
—	01:05	—	03:00
—	01:10	—	03:10
—	01:15	—	03:20
—	01:20	—	03:30
—	01:25	—	03:40
—	01:30	—	03:50
—	01:35	—	04:00
—	01:40	—	04:10
—	01:45	—	04:20
—	01:50	—	04:30
—	01:55	—	04:40
—	02:00	—	04:50
—	02:05	—	05:00
—	02:10	—	05:10
—	02:15	—	05:20
—	02:20	—	05:30
—	02:25	—	05:40
—	02:30	—	05:50
—	02:35	—	06:00
—	02:40	—	06:10
—	02:45	—	06:20
—	02:50	—	06:30
—	02:55	—	06:40
—	03:00	—	06:50
—	03:05	—	07:00
—	03:10	—	07:10
—	03:15	—	07:20
—	03:20	—	07:30
—	03:25	—	07:40
—	03:30	—	07:50
—	03:35	—	08:00
—	03:40	—	08:10
—	03:45	—	08:20
—	03:50	—	08:30
—	03:55	—	08:40
—	04:00	—	08:50
—	04:05	—	09:00
—	04:10	—	09:10
—	04:15	—	09:20
—	04:20	—	09:30
—	04:25	—	09:40
—	04:30	—	09:50
—	04:35	—	10:00
—	04:40	—	10:10
—	04:45	—	10:20
—	04:50	—	10:30
—	04:55	—	10:40
—	05:00	—	10:50
—	05:05	—	11:00
—	05:10	—	11:10
—	05:15	—	11:20
—	05:20	—	11:30
—	05:25	—	11: